

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2026/053 van 5 mei 2026

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot instelling van een toetsingskader en een vaste commissie om verzoeken tot teruggave van cultuurgoederen, geroofd in het kader van de nazivervolging, te behandelen
roepnaam	(decreet teruggave cultuurgoederen nazivervolging)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 24 april 2026
trefwoorden	taak van algemeen belang

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer* (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de mevrouw Caroline Gennez, Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen van 29 april 2026, ontvangen door de VTC op 29 april 2026;

Gelet op de behandeling op de zitting van 5 mei 2026 en de beslissing om verder af te werken in schriftelijke procedure;

Brengt op 5 mei 2026 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Cultuur (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over ontwerp van decreet *tot instelling van een toetsingskader en een vaste commissie om verzoeken tot teruggave van cultuurgoederen, geroofd in het kader van de nazivervolging, te behandelen* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp regelt de oprichting van een Vlaamse restitutiecommissie nazi-roofkunst. Daarnaast legt het Ontwerp het mandaat, de samenstelling, de interne werking en de aanvangprocedures van deze commissie vast. Het Ontwerp bepaalt ook het toetsingskader waarbinnen de commissie opereert. Dit kader geeft aan welke elementen in aanmerking worden genomen bij de advisering over verzoeken tot teruggave.
4. De Vlaamse restitutiecommissie nazi-roofkunst zal, op basis van billijkheid en rechtvaardigheid, adviezen formuleren over verzoeken tot teruggave van cultuurobjecten waarvan wordt gesteld dat de oorspronkelijke eigenaar het bezit ervan onvrijwillig heeft verloren door omstandigheden die toe te schrijven zijn aan het naziregime (1933-1945). Dit betreft goederen die momenteel deel uitmaken van de Collectie Vlaamse Gemeenschap of zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevinden.
5. De commissie brengt haar adviezen uit aan de Vlaamse regering of de minister van Cultuur in verband met verzoeken tot teruggave van cultuurobjecten uit de collectie Vlaamse Gemeenschap. Daarnaast kan zij ook advies verlenen aan verzoekers, lokale overheden en particuliere eigenaars over teruggavevragen met betrekking tot cultuurobjecten die zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevinden.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Hoofdstuk 9. Bepalingen over de gegevensverwerking

Art. 23.

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, met de volgende doelstellingen:

- 1° *beoordelen of een verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden;*
- 2° *verzamelen van bijkomende informatie om het verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, te vervullen volgens de ontvankelijkheidsvoorwaarden die vastgelegd zijn bij de aanvang van de procedure;*
- 3° *de werking van het secretariaat van de restitutiecommissie;*
- 4° *claimonderzoek uitvoeren.*

Art. 24.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° *verzoekers en hun eventuele vertegenwoordigers die een adviesvraag voorleggen;*
- 2° *eigenaars van cultuurobjecten waarover een adviesvraag wordt ingediend;*
- 3° *de leden van de restitutiecommissie;*
- 4° *externe experts die op verzoek van de restitutiecommissie betrokken worden bij de behandeling van de adviesvragen door de restitutiecommissie;*
- 5° *personen die vermeld worden in adviesaanvragen en de bijlagen ervan.*

Art. 25.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° *voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 1°:*
 - a) *de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;*

- b) de adres- en contactgegevens;
 - c) de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar, waaruit blijkt dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar, en alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt;
- 2° voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 2°:
- a) de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - b) de adres- en contactgegevens;
 - c) de juridische status van het object ten opzichte van de huidige eigenaar;
- 3° voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 3° en 4°:
- a) de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - b) de tewerkstellingsgegevens;
 - c) de adres- en contactgegevens;
 - d) de gegevens over expertise;
- 4° voor de categorieën van betrokkenen, vermeld artikel 24, 5°:
- a) de identificatiegegevens;
 - b) de adres- en contactgegevens.

Art. 26.

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de indiener van een adviesvraag en aan de andere betrokken partij.

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de aanvragers uit met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Art. 27.

De persoonsgegevens die conform dit decreet worden verwerkt, kunnen op basis van dit decreet uiterlijk tien jaar na afloop van de decretale taken worden bewaard. Nadat die tien jaar zijn verstreken, wordt een definitieve bestemming toegewezen aan de bestuursdocumenten waarin de persoonsgegevens zijn opgenomen, conform artikel III.87, §1, eerste lid, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Art. 28.

Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, betrokken is bij de uitvoering en de toepassing van dit decreet, is tot geheimhouding gehouden voor alle zaken waarvan die persoon kennis krijgt bij de uitvoering van diens taken.

In afwijking van het eerste lid kan de bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, de adviezen van de restitutiecommissie geanonimiseerd publiek maken.

Art. 29.

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, kan het advies van de restitutiecommissie met verwijdering van persoonsgegevens, en de namen van eventuele betrokken publieke overheden en publieke instellingen bekendmaken, conform de geheimhoudingslicht, vermeld in artikel 28.

Art. 30.

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, kan de volgende gegevens van de leden van de restitutiecommissie bekendmaken:

1° *de voor- en achternaam;*

Art. 31.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van de persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens, vermeld in artikel 23, kunnen worden verstrekt, nader omschrijven.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: verzoekers en hun eventuele vertegenwoordigers die een adviesvraag voorleggen; eigenaars van cultuurgoeederen waarover een adviesvraag wordt ingediend; de leden van de restitutiecommissie; externe experts die op verzoek van de restitutiecommissie betrokken worden bij de behandeling van de adviesvragen door de restitutiecommissie; personen die vermeld worden in adviesaanvragen en de bijlagen ervan.

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatie- en contactgegevens, tewerkstellingsgegevens.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

10. In de Memorie van Toelichting bij artikel 23 staat het volgende (onderlijning VTC):

“Het verwerken van persoonsgegevens in het kader van dit ontwerp van decreet berust op het uitvoeren van een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6, 1, e), van de AVG.”

11. De VTC meent evenwel dat het gaat om het vervullen van een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust nu er reeds één en ander geregeld is in de tekst van het decreet.

12. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³

13. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁵. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
14. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
15. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privéleven.
16. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁶. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.⁷

² Artikel 6 AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁵ Artikel 6, 3 AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

⁶ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GWH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁷ bv. GWH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GWH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GWH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

3. Doelbinding

17. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
18. Artikel 23 van het Ontwerp vermeldt:
- beoordelen of een verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden;
 - verzamelen van bijkomende informatie om het verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, te vervullen volgens de ontvankelijkheidsvoorwaarden die vastgelegd zijn bij de aanvang van de procedure;
 - de werking van het secretariaat van de restitutiecommissie;
 - claimonderzoek uitvoeren.
19. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
20. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

21. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
22. Artikel 23 van het Ontwerp stelt het volgende (onderlijning VTC):
- De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, met de volgende doelstellingen:*
- 1° beoordelen of een verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden;*
- 2° verzamelen van bijkomende informatie om het verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, te vervullen volgens de ontvankelijkheidsvoorwaarden die vastgelegd zijn bij de aanvang van de procedure;*
- 3° de werking van het secretariaat van de restitutiecommissie;*
- 4° claimonderzoek uitvoeren.*
23. In de Memorie van Toelichting staat het Departement Cultuur, Jeugd en Media wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke voor persoonsgegevens.
24. De VTC is van oordeel dat dit geen echte aanduiding is aangezien de Memorie geen enkel normatief karakter bezit. Het kan dus gaan om elke instantie die de Vlaamse regering aanwijst. De VTC vraagt dat dit opgenomen wordt in het Ontwerp.
25. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG, artikel 23 Kaderwet)⁸ voor de verschillende

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is en als dit het geval is dat de verwerkingsverantwoordelijken de nodige maatregelen nemen die voortvloeien uit deze gegevensbeschermingsbeoordeling.

26. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC⁹** met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren volgens artikel 35,4 van de AVG. De VTC verwijst in dit kader naar punt

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG¹⁰, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld¹¹ tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5]¹²;

27. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.¹³

5. Minimale gegevensverwerking

28. Volgens artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

29. De **categorieën betrokkenen** zijn de volgende:

- verzoekers en hun eventuele vertegenwoordigers die een adviesvraag voorleggen;
- eigenaars van cultuurgoederen waarover een adviesvraag wordt ingediend;
- de leden van de restitutiecommissie;
- externe experts die op verzoek van de restitutiecommissie betrokken worden bij de behandeling van de adviesvragen door de restitutiecommissie;
- personen die vermeld worden in adviesaanvragen en de bijlagen ervan.

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneaming van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

¹⁰ De bijzondere categorieën gegevens omvatten, overeenkomstig artikel 9 van de AVG, in het bijzonder persoonsgegevens over ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, lidmaatschap van een vakbond, alsook de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon, gegevens over de gezondheid of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid

¹¹ Doorgifte door een Vlaamse instantie zonder persoonsgegevens terug te krijgen valt hier ook onder. Dit geldt voor alle punten.

¹² Hieronder vallen ook het delen van persoonsgegevens in of door samenwerkingsverbanden waarin gemeenten of andere overheden met andere publieke of private partijen bijzondere persoonsgegevens of persoonsgegevens van gevoelige aard (zoals gegevens over gezondheid, verslaving, armoede, problematische schulden, werkloosheid, sociale problematiek, strafrechtelijke gegevens, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk) met elkaar uitwisselen.

¹³ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

30. De **categorieën persoonsgegevens** zijn:

Art. 25.

- voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 1°:
 - de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - de adres- en contactgegevens;
 - de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar, waaruit blijkt dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar, en alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt;
- voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 2°:
 - de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - de adres- en contactgegevens;
 - de juridische status van het object ten opzichte van de huidige eigenaar;
- voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 3° en 4°:
 - de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - de tewerkstellingsgegevens;
 - de adres- en contactgegevens;
 - de gegevens over expertise;
- voor de categorieën van betrokkenen, vermeld artikel 24, 5°:
 - de identificatiegegevens;
 - de adres- en contactgegevens.

31. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: personeelsleden van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

32. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan opengesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.

33. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

34. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen.

35. Artikel 26 van het Ontwerp stelt het volgende (onderlijning VTC):

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de indiener van een adviesvraag en aan de andere betrokken partij.

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de aanvragers uit met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

36. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot *regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor

Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.¹⁴

37. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

38. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.¹⁵

39. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.

40. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

41. Wat de **bewaartermijn** betreft, wordt in artikel 27 van het Ontwerp het volgende gesteld (onderlijning VTC):

“De persoonsgegevens die conform dit decreet worden verwerkt, kunnen op basis van dit decreet uiterlijk tien jaar na afloop van de decretale taken worden bewaard. Nadat die tien jaar zijn verstreken, wordt een definitieve bestemming toegewezen aan de bestuursdocumenten waarin de persoonsgegevens zijn opgenomen, conform artikel III.87, §1, eerste lid, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”

42. De Memorie van Toelichting stelt het volgende:

“Conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk. De bewaartermijnen zijn gebaseerd op artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019; artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is op zijn beurt gebaseerd op de verjaringstermijn van het Burgerlijk Wetboek, die tien jaar bedraagt (artikel 2262bis). Gelet op deze algemene verjaringstermijn van tien jaar voor persoonlijke rechtsvorderingen is een bewaartermijn van tien jaar verantwoord, gelet op mogelijke geschillen die kunnen voortvloeien uit de subsidiëring en het toezicht daarop.

Titel III, hoofdstuk 3, afdeling 5, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 voorziet in een regeling voor het beheren en bewaren van bestuursdocumenten waar o.a. alle instanties van de Vlaamse administratie zich moeten houden.

Die regeling verplicht die Vlaamse instanties om voor alle categorieën van informatie die ze in het kader van haar opdrachten ontvangt of creëert, een selectieregel op te stellen (art. III.87) en die ter goedkeuring voor te leggen aan de bevoegde selectiecommissie (art. III.88).

De bewaartermijn voor de te verwerken persoonsgegevens zal dus vastgelegd worden in de selectieregels. Het principe daarbij is dat de persoonsgegevens bewaard worden met inachtneming van alle maatregelen die de vertrouwelijkheid en de veiligheid van de gegevens waarborgen en dat ze niet langer bewaard worden dan

¹⁴ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

¹⁵ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

noodzakelijk. Het is niet aangewezen om af te wijken van deze generieke regeling inzake bewaring van bestuursdocumenten zoals bepaald in het Bestuursdecreet.

Na afloop van de vooropgestelde tien jaar durende bewaring van de persoonsgegevens zal een definitieve bestemming worden bepaald. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat het noodzakelijk is om de eigendomsgeschiedenis van het cultuurogoed waarvan om de teruggave werd gevraagd en waarover uitgebreid onderzoek gebeurde, te bewaren en bij te houden. Het dossier geeft inzicht in de herkomstgeschiedenis van het cultuurogoed en in de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar waaruit blijkt wie gerechtigd is tot diens vermogen. Met het oog op toekomstige verzoeken tot teruggave of toekomstige discussies omtrent het cultuurogoed, is een definitieve bewaring van de persoonsgegevens noodzakelijk.”

43. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen.

6. Juistheid

44. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).

45. Het Ontwerp bevat volgende bepaling hierover in artikel 31:

“De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van de persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming.”

46. De VTC adviseert om hierbij ook nog verplichting tot juistheid van persoonsgegevens toe te voegen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

47. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

48. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Vertrouwelijkheid

49. Het Ontwerp stelt het volgende (onderlijning VTC):

Artikel 28:

“Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, betrokken is bij de uitvoering en de toepassing van dit decreet, is tot geheimhouding gehouden voor alle zaken waarvan die persoon kennis krijgt bij de uitvoering van diens taken.

In afwijking van het eerste lid kan de bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, de adviezen van de restitutiecommissie geanonimiseerd publiek maken.”

Artikel 29:

“De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, kan het advies van de restitutiecommissie met verwijdering van persoonsgegevens, en de namen van eventuele betrokken publieke overheden en publieke instellingen bekendmaken, conform de geheimhoudingsplicht¹⁶, vermeld in artikel 28.”

Artikel 30:

“De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, kan de volgende gegevens van de leden van de restitutiecommissie bekendmaken:

1° de voor- en achternaam;”

50. De Memorie van Toelichting vult bij artikel 29 en 30 het volgende aan:

“Het voor het publiek toegankelijk maken van deze informatie vergroot de transparantie wat het gebruik van middelen voor cultuur betreft en bevordert een goed financieel beheer, met name door de publieke controle op de bestede middelen te versterken. Gezien het doorslaggevende belang van de nagestreefde doeleinden, is het in het licht van het evenredigheidsbeginsel en de vereiste bescherming van de persoonsgegevens gerechtvaardigd om te voorzien in algemene bekendmaking van de relevante informatie, aangezien dit niet verder gaat dan wat in een democratische samenleving en ter voorkoming van onregelmatigheden noodzakelijk is.”

51. De VTC wijst erop dat de relatie met de passieve openbaarheid van bestuur op zijn minst in de Memorie moeten toegelicht worden.

9. Beveiligingsmaatregelen

52. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

53. Het Ontwerp bevat volgende bepaling hierover in artikel 31:

“De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van de persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming.”

54. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn en het mogelijk delicate gegevens van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is voor informatieveiligheid.

55. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

¹⁶ Geheimhoudingsplicht

56. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁷ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁸ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²⁰.
57. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.²¹
58. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
59. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.²²

III. BESLUIT

60. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de taak van algemeen belang omschrijven in de memorie (luik 2);
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
 - de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden in het Ontwerp (luik 4).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Graux Hans Theo J
Getekend op: 2026-05-26 15:05:37 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁷ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁸ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0
(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²⁰ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²¹ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

²² Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.